

DIA MUNDIAL DE LA POESIA

21 DE MARÇ DEL 2024

Una iniciativa de la Institució de les Lletres Catalanes
i la Federació Catalana d'Associacions i Clubs UNESCO

#DMP24

 @lletrescatalanes @lletres

P

21 de març
Dia Mundial
de la Poesia

DIA MUNDIAL DE LA POESIA 2024

El dia 21 de març va ser proclamat per la UNESCO Dia Mundial de la Poesia. Per celebrar-lo en aquesta edició, la dissetena, hem escollit el poema "m'he estimat molt la vida" de Vicent Andrés Estellés, de qui enguany commemorem el centenari del naixement, i l'hem fet traduir a vint-i-dues llengües, entre les quals hi ha les altres oficials a Catalunya i les més parlades al país.

Amb aquesta iniciativa, la Institució de les Lletres Catalanes i la Federació Catalana d'Associacions i Clubs UNESCO us proposem convertir el Dia Mundial de la Poesia en una gran festa de la paraula i de les lletres, amb la col·laboració dels Serveis Territorials del Departament de Cultura, els Serveis Territorials de Territori a Girona, la Secretaria de Política Lingüística, el Departament d'Educació, el Departament de Justícia, el Servei de Biblioteques de la Generalitat de Catalunya, Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya, les Delegacions del Govern de la Generalitat a l'Exterior, la Casa de la Generalitat de Catalunya a Perpinyà, les Comunitats Catalanes a l'Exterior, l'Institut de Cultura de Barcelona, el Consorci de Biblioteques de Barcelona, l'Institut d'Estudis Baleàrics, el Consell de Mallorca, el Consell Insular de Menorca, el Ministeri de Cultura del Govern d'Andorra, el Consorci per a la Normalització Lingüística, l'Institut Ramon Llull, l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana, l'Associació Col·legial d'Escriptors de Catalunya, l'Associació Professional de Traductors i Intèrprets de Catalunya, l'Associació de Professionals i Estudiosos en Llengua i Literatura Catalanes, l'Associació Lectura Fàcil, el Gremi d'Editors de Catalunya, el Gremi de Llibreters de Catalunya, el PEN Català, Espais Escrits, l'Ateneu Barcelonès, l'Associació Catalana per a l'Educació, la Formació i la Recerca, la Fundació Full, la Fundació Jaume Bofill, la Fundació Tot Raval, la Fundació Catalana Síndrome de Down, la DINCAT-Federació d'entitats per la defensa de les persones amb discapacitat intel·lectual, el Grup Social ONCE, la Xarxa Vives, l'UPCArts, la Universitat Oberta de Catalunya, la Universitat de Barcelona, la Universitat Autònoma de Barcelona, la Universitat de Vic, Llengües URV, el Departament de Filologia Catalana de la Universitat de València, la Facultat de Filosofia i Lletres de la Universitat d'Alacant, la Xarxa d'Escoles Associades a la UNESCO, el Goethe-Institut Barcelona, l'Institut francès Barcelona, B-Murals Centre d'Art i la Plataforma Cívica Cent d'Estellés.

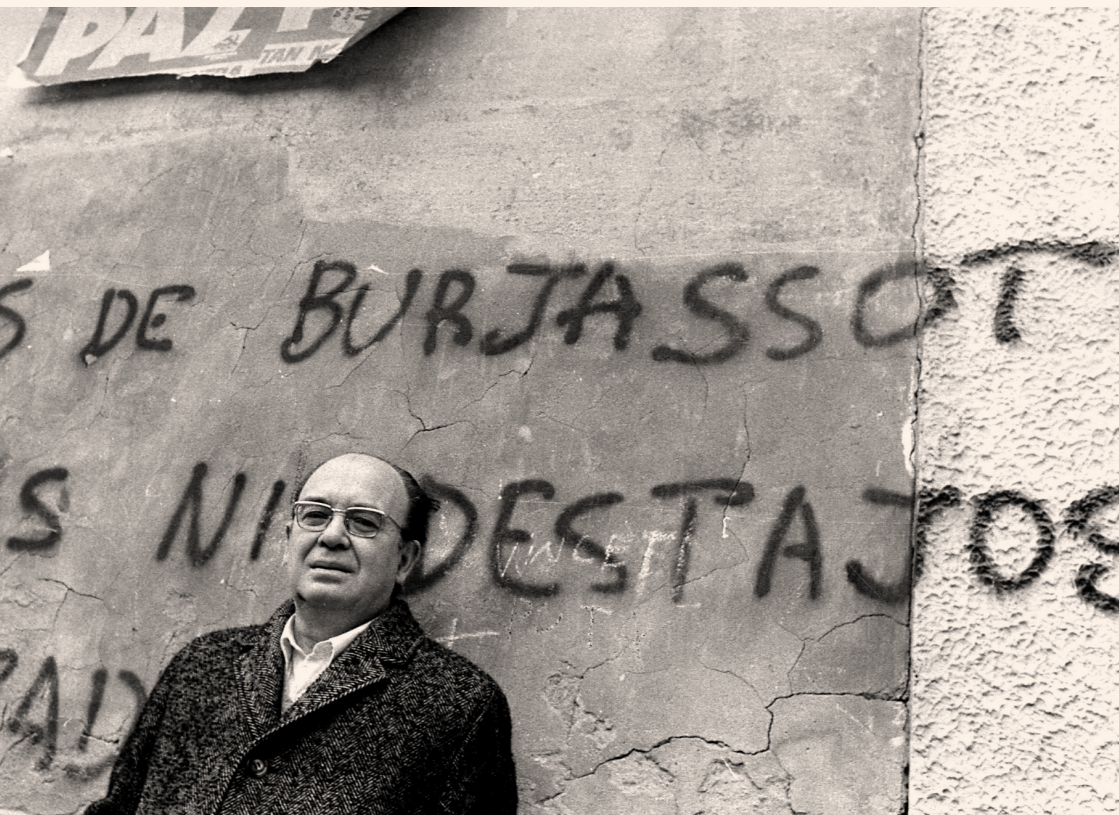
VICENT ANDRÉS ESTELLÉS

Pocs poetes han tingut una incidència social i cívica com Vicent Andrés Estellés amb els seus versos al nostre país. Cronista dels temps més foscos de la llarga postguerra i del franquisme, amb la seva obra va construir una veu inconfusible i la va modular amb un estil únic que, durant dècades, s'ha anat identificant com la veu col·lectiva d'un poble. Joan Fuster va definir-lo com un "poeta de realitats"; i de l'experiència d'aquesta mirada sobre un lloc i un temps concret Estellés no va deixar de reivindicar mai, sobretot i per damunt de tot, el dret a l'alegria.

Nascut a Burjassot el 4 de setembre de 1924 i fill d'una família de forners, aviat —i coincidint amb l'esclat de la Guerra Civil— faria les seves primeres aproximacions a la literatura a través del gènere teatral, i no tardaria a escriure els seus primers versos. Un cop acabada la guerra exerciria diversos oficis, des de forner fins a mecanògraf o orfebre, fins que es va instal·lar a Madrid per estudiar a l'Escola Oficial de Periodisme. Va tornar a València l'any 1948 per fer de periodista al diari *Las Provincias* fins que l'acomiadarien el 1978, moment en què el periòdic duu a terme un gir ideològic per tornar cap a la dreta en plena batalla de València. El mateix any el poeta de Burjassot fou reconegut amb el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes.

El 1953 publica *Ciutat a cau d'orella*. Dos anys més tard es va casar amb Isabel Llorente, i tindrien una filla que aviat morirà. Aquesta dolorosa experiència serà sempre present en l'obra del poeta. Més tard van néixer Vicent i Carmina. Era un període d'escriptura prolífica, i al primer volum el segueixen títols com *La nit*, *Llibre de meravelles*, *La clau que obri tots els panys*, *El gran foc dels garbons* i una gran quantitat d'obres que ja el situaven en un lloc privilegiat de la nostra literatura. Allunyat de la sofisticació formal i amb una gran intensitat lírica i força narrativa, el poeta de Burjassot imposa una producció poètica amb un ampli ventall de temàtiques tractades sense necessitat d'ostentacions; des de les diferents formes possibles d'amor fins a la censura, passant per la mort, la por, la guerra, la identitat, la fam o la infantesa, tots temes i experiències marcades per l'exaltació d'allò més elemental.

Va morir a València el dia 27 de març de 1993, deixant una obra per la qual se'l considera el principal renovador de la poesia valenciana des d'Ausiàs March, canònic en la nostra literatura. La seva veu compromesa, amplificadora de la dignitat civil, ha educat generacions de lectors que han trobat, en l'ofici dels seus versos, un estil únic d'aproximació popular i de talla universal.

Català

XLII

m'he estimat molt la vida,
no com a plenitud, cosa total,
sinó, posem per cas, com m'agrada la taula,
ara un pessic d'aquesta salsa,
oh, i aquest ravenet, aquell all tendre,
què dieu d'aquest lluç,
és sorprenent el fet d'una cirera.

m'agrada així la vida,
aquest got d'aigua,
una jove que passa pel carrer
aquest verd
aquest petal
allò
una parella que s'agafa les mans i es mira als ulls,
i tot amb el seu nom petit sempre en minúscula,
com aquest passarell,
aquell melic,
com la primera dent d'un infant.

Vicent Andrés Estellés

Obra Completa IV [Horacianes], 2017

Anglès

Àrab

WORLD POETRY DAY 2024

اليوم العالمي للشعر 2024

XLII

XLII

i've loved life dearly,
not as a fullness, an entirety
but, for instance, as i like my food,
a pinch, now, of that sauce,
oh, and this radish, that young garlic,
and just tell me about that hake,
the fact of a cherry is surprising.

أحببتُ الحياة كثيراً،
ليس اكتمالاً، شيئاً كلياً،
بل، دعنا نقول، مثلما أحبُّ الطاولة،
الآن قليل من هذه الصلصة،
أوه، وذلك الفجل، وذلك الثوم الطري،
ماذا تقولون عن سمك النازلي هذا
كم هي مثيرة للدهشة حقيقة حبة الكرز.

i love life like this,
that glass of water,
a young lass in the street walking by
this green
 this petal
 all that
a couple, holding hands, gazing into each others' eyes,
and all with its own little name in lower case always,
like that linnet,
 this belly button,
like an infant's first tooth.

أحبُّ الحياة هكذا
قطرة الماء هذه
شابة تمرُّ في الشارع
هذا اللون الأخضر
تلك البتلة
ذاك
زوجان يمسكان بيد بعضهما وينظران العين في العين،
وكل شيء باسمه الصغير ودائماً بالأحرف الصغيرة،
مثل هذا العصفور التفاحي
تلك السرة
مثل السنّ الأول للطفل.

Vicent Andrés Estellés

Complete Works IV [After Horace], 2017
Translation: Dominic Keown

بيسنت أندريس إستيبس
العمل الكامل IV [هوراسيات]، 2017
ترجمة: سكينه السهلي

Castellà

DÍA MUNDIAL DE LA POESÍA 2024

XLII

he amado mucho la vida,
no como plenitud, cosa total,
sino, pongamos por caso, como me gusta la mesa,
ahora una pizca de esta salsa,
oh, y ese rabanillo, aquel ajo tierno,
qué me decís de esta merluza,
es sorprendente el hecho de una cereza.

me gusta así la vida,
este vaso de agua,
una muchacha que pasa por la calle
este verde

este pétalo

aquello

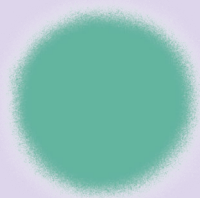
una pareja que se da la mano y se mira a los ojos,

y todo con su pequeño nombre siempre en minúscula,

como ese pajarín,

aquel ombligo,

como el primer diente de un niño.

Vicent Andrés Estellés

Obra Completa IV [Horacianas], 2017

Traducción: Mario Obrero

Esperanto

MONDA POEZIOTAGO 2024

XLII

mi tre amis la vivon,
ne kiel pleneco, totala afero,
alie mi diru, kiel mi ŝatas la tablon,
nun pinĉon de ĉi tiu saŭco,
ho, kaj tiun rafaneton, tiun molan ajlon,
kiun vi diràs pri tiu ĉi ezoko
la fakto de ĉerizo estas surpriza.

Mi ŝatas tiel la vivon,
ĉi tiun glazon da akvo,
junan virinon iranta sur la strato
ĉi tiun verdon

ĉi tiun petalon

tion

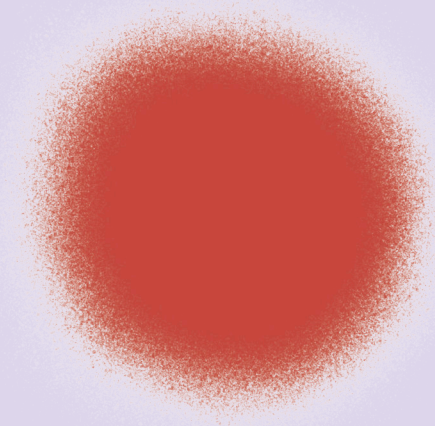
paron, kiu tenas la manojn kaj rigardas en la okulojn,

kaj ĉio kun lia malgranda nomo ĉiam minuskle,

kiel ĉi tiu kanabeno,

tio umbliko,

kiel la unua dento de infano.

Vicent Andrés Estellés

Kompleta Verko IV [Horacianoj], 2017

Tradukado: M. Dolors Godoy i Rotllens

Filipí

PANDAIGDIGANG ARAW NG TULA 2024

XLII

napakataas ng pagpapahalaga ko sa buhay,
hindi bilang kapunuan, bilang kabuuang bagay,
ngunit, gusto ko halimbawa ang hapagkainan,
ngayon isang kurot ng salsang ito,
oh, at itong labanos, ang malambot na bawang,
ano masasabi mo tungkol sa isdang ito,
ang nakakagulat na katotohanan ng isang seresa.

gusto ko ang buhay na ito,
itong basong tubig,
isang dalagang dumaraan sa kalye,
itong berde

itong talulot

iyon

magkahawak kamay ang magkasintahan at nakatingin sa isa't isa,

at lahat ng bagay na may maliit na pangalan,

tulad nitong maliit na ibon,
yung pusod,

parang unang ngipin ng bata.

Vicent Andrés Estellés

Kumpletong Obra IV [Mula kay Horacio], 2017

Isinalin sa Filipino nina Jeannifer Zabala at Isaac Donoso

Francès

JOURNÉE MONDIALE DE LA POÉSIE 2024

XLII

J'ai beaucoup aimé la vie,
non comme une plénitude, une chose totale,
mais, disons plutôt, comme j'aime la table,
maintenant une lichée de cette sauce,
oh, et ce radis, cet ail tendre,
que dites-vous de ce merlu,
le fait d'une cerise est surprenant.

j'aime la vie ainsi,
ce verre d'eau,
une jeune femme qui passe dans la rue,
ce vert

ce pétal

cela

un couple qui se tient par la main les yeux dans les yeux,

et tout avec son petit nom toujours en minuscule,

comme ce passereau,
ce nombril,

comme la première dent d'un enfant.

Vicent Andrés Estellés

Oeuvre Complète IV [Horaciennes], 2017

Traduction: Lassaque Aurélia

Gallec

ΔΙΑ ΜΥΝΔΙΑΛ ΔΑ ΠΟΕΣΙΑ 2024

XLII

moito amei a vida,
non como plenitude, cousa total,
senón, digamos, como me gusta a mesa,
agora un chisco deste prebe,
ai, e ese raviño, aquel allo tenro,
que me dicides deste lucio,
o feito dunha cereixa é sorprendente.

así me presta a vida,
este vaso de auga,
unha moza que pasa pola rúa
este verde
este pétalo
aquilo
unha parella que se colle das mans e se mira aos ollos,
e todo co seu nome pequeno sempre en minúscula,
coma este liñaceiro,
aquele embigo
coma o primeiro dente dun neno.

Vicent Andrés Estellés
Obra Completa IV [Horacianas], 2017
Tradución: Yolanda Castaño

Grec

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΜΕΡΑ ΠΟΙΗΣΗΣ 2024

XLII

την ζωή την αγάπησα πολύ,
όχι σαν κάτι πλήρες κι ολοκληρωμένο,
αλλά όπως μ' αρέσει το τραπέζι, ας πούμε,
μια σταλιά τώρα από τούτη 'δω την σάλτσα,
α, κι αυτό το ραπανάκι κι εκείνο το φρέσκο σκόρδο,
για να μην πω γι' αυτόν τον μπακαλιάρo,
είναι εκπληκτικό το γεγονός που συνιστά ένα κεράσι.

Έτσι μ' αρέσει η ζωή,
αυτό το ποτήρι νερό,
μία κοπέλα που περνάει απ' τον δρόμο
αυτή η πρασινάδα
αυτό το πέταλο
εκείνο το άλλο
ένα ζευγάρι που κρατιέται από το χέρι και κοιτάζεται στα μάτια,
και όλα με το μικρό τους όνομα πάντα σε πεζά γράμματα,
όπως αυτός ο σπίνος,
εκείνος ο ομφαλός,
όπως το πρώτο δόντι ενός μωρού.

Βισέντ Ανδρέσ Εστελλές
Άπαντα, Δ' [Ουρασιάνες], 2017
Μετάφραση: Εουζέμπι Αγιένσα

Italià

GIORNATA MONDIALE DELLA POESIA 2024

XLII

ho amato tanto la vita,
ma non come pienezza, come totalità,
piuttosto, per capirci, come mi piace il cibo,
ora un po' di quella salsa,
oh, questo ravanello, quell'aglietto
– e che dire di questo nasello? –,
è stupefacente la magia di una ciliegia.

così mi piace la vita,
questo bicchiere d'acqua,
una ragazza che passeggia per strada
questo verde
 questo petalo
 ecco
una coppia che si prende per mano guardandosi negli occhi,

e ogni cosa ha un nome sempre in minuscolo,

come questo passerotto,
 quell'ombelico,

come il primo dentino di un bimbo.

Vicent Andrés Estellés

Opera completa IV [Oraziane], 2017

Traduzione: Francesco Ardolino

Llatí

DIES POESIS OMNIUM TERRARUM MMXXIV

XLII

vitam multum amavi,
non sicut magnitudo, summa res,
sed, verbi gratia, ut mihi placet mensa,
nunc parva portio huius condimenti,
ecce!, et hic raphanulus, illud allium recens,
quid de hoc lucio dicitis,
unum cerasium, mirabile visu.

vita hoc modo mihi placet,
hoc aquae poculum,
puella ambulans per viam
haec viriditas
 hoc folium
 illud
amantes manus tenentes et oculos inter se spectantes,

et omnia cum parvo nomine suo semper in inferiore casu,

velut hic passer,
 umbilicus ille,

velut infantis primus dens.

Vicent Andrés Estellés

Opera Omnia IV [Horatianae], 2017

Latine disposuit: Montserrat Bastons Garcia

شاعری دا عالمی دیہاڑہ ۲۰۲۴

۴۳

میں جیوں نوں ڈاڈھا پیار کیتا
پر جی پرکے نہیں، فیر وی
جیویں کہندے نے، منوں ایہہ میز چنگی لگدی اے
اک چُونڈی اس چتتی دی
واہ، ایہہ گونگلو، اوہ گولا تھوم
کے کہنے ایس مچھی دی
حیرانگی اے اس بیر دا وجود

مینوں جیوں انجے چنگا لگدا اے
ایہہ پانی دی کٹوری
اک شوہ جوان مٹیاری گلی وچوں لنگدی
ایہہ ہریالی
ایہہ پتی پھل دی
اوہ
اک جوڑی جُونڈی پا کے اکھاں وچ ویکھے
بنا نکه جہیا نان ہمیشاں نکیاں حرفاں وچ لکھیا
جیویں ایہہ راہ
اوہ ٹہنی
جیویں نیانے دا پہلا دند

بیسینٹ آندریس ایستیس
اوبرا کومپلیٹا IV [پوراسیانیس] ۲۰۱۷
ترجمہ سید حسین

DIA MUNDIAL DA POESIA 2024

XLII

eu amei muito a vida,
não como plenitude, coisa total,
mas, suponhamos, tal como gosto da mesa,
agora um pouco deste molho,
oh, e este rabanete, esses rebentos de alho,
o que dizem desta pescada,
e do surpreendente que é uma cereja.

gosto da vida assim,
deste copo de água,
de uma jovem que passa pela rua
deste verde
desta pétala
daquilo
de um casal que dá as mãos e que se fita,
e tudo com o seu nome pequeno sempre em minúscula,
como este pintarroxo,
aquele umbigo,
como o primeiro dente de uma criança.

Vicent Andrés Estellés

Obra Completa IV [Horacianas], 2017
Tradução: Rita Custódio e Alex Tarradellas

Romanès

ZIUA INTERNAȚIONALĂ A POEZIEI 2024

XLII

am iubit mult viața,
nu ca pe-un tot, pe de-a-ntregul,
ci, de pildă, cum îmi place să gust,
acum un picuț din sosul ăsta,
ah, și ridichea asta, acest usturoi verde,
ce ziceți de acest merluciu,
e uimitor cum e o cireășă.

așa îmi place viața,
acest pahar cu apă,
o tânără trecând pe stradă
acest verde
 această petală
 acel ceva
doi tineri care se țin de mâini și se privesc în ochi,

și totul cu numele mereu cu minuscule scris,

ca acest cânepar,
 acel buric,

ca primul dinte al unui prunc.

Vicent Andrés Estellés

Opera Integrală IV [Horațiene], 2017
Traducere: Jana Balacciu Matei

Rus

МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ ПОЭЗИИ 2024

XLII

мне жизнь всегда была мила
не сразу вся, не в целом,
а скажем, как накрытый к обеду стол:
попробуйте вот этот пряный соус,
ах, розовый редис и молодой чеснок,
что скажете об этом судаке?
а вишня – просто чудо из чудес.

я жизнь люблю такой:
стакан воды
и девушка, что мимо пробежала,
зелёный лист
 и этот лепесток,
 и то,
как двое, за руки взявшись, смотрят в глаза друг другу.

всегда обычные слова и с буквы строчной:

как этот воробей
 и тот пупок,

как первый зуб младенца.

Висент Андрес Эстельес

Полное собрание сочинений, IV [Подражание Горацию], 2017
Перевод: Нина Аврова Раабен

XLII

любив життя я неабияк,
але не загалом, не в повноті усій,
по-іншому: як стіл, скажімо, цей люблю,
а ось тепер ще соусу оцього трохи,
та й редьку, зубчик часнику.
а що сказали б ви про цього хека?
і вишеньку — оте безмежне диво?

тож я отак люблю життя:
оцю з водою склянку
і дівчину, по вулиці що лине,
оцю-бо зелень,
пелюстку,
оте,
і молодят: рука в руці, очима любляться вони.

і тихі назви всіх речей тут з літери малої,

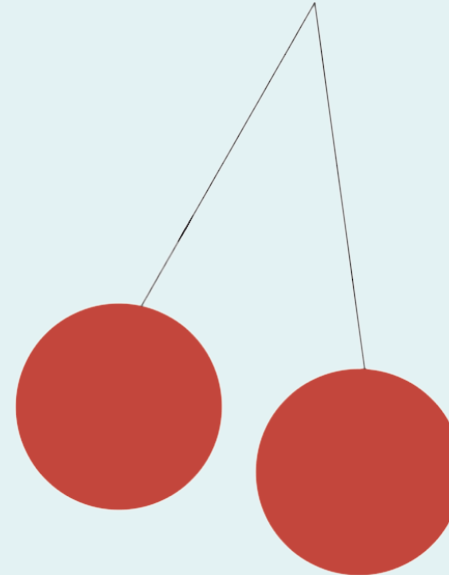
як цей шпачок,
як пупчик цей,

і перший зубик у дитини.

Вісент Андрес Естельсс
Повне зібрання творів IV [Наслідвання Горація], 2017
Переклад: Петро Тарашук

میں نے زندگی سے بہت پیار کیا ہے
جی بھر کر ہی نہیں، مکمل طور پر
لیکن چلیں مجھے دسترخوان کیسا لگا
اس چٹنی کی ایک چٹکی
اوہ اور وہ مولیٰ، وہ کچا لہسن
اس باک مچھلی کے بارے میں کیا کہتا ہے
یہ ایک چیری کی حقیقت حیران کن ہے
مجھے ایسی زندگی پسند ہے
یہ پانی کا کلاس
سرک سے گزرتی ایک دوشیزہ
وہ سبزہ
وہ پنکھڑی

وہ
ایک جوڑا آپس میں ہاتھ پکڑے ایک دوسرے کی آنکھوں میں دیکھتے ہیں
اور ہر چیز اسکے چھوٹے نام کے ساتھ ہمیشہ چھوٹے کیس میں
جیسے وہ کیٹ واک
وہ ناف
جیسے شیرخوار بچے کا پہلا دانت

ویسینٹ آندریس ایستیللاس
مکمل کلام IV (ہوراسیانیس)، ۲۰۱۷،
ترجمہ: ہما جمشید بشیر

Wòlof

BÈS BI ADDINA JAKLEL TAALIF 2024

XLII

bëgoon na lol dund gi,
bu mélul ni lu féss, lu dàjal,
waye, nañ jël been bu ne, taabal bi saf na ma,
leggi coppéti ci ñéex mi,
ooh, radi bi nak, làcc be o bu sedd bi,
lo leen wax ci koccë bi,
li Sérriss bi lu jaxle la.

dund gi ni lama néex na ma
koopu ndox bi,
jànq bi di jar bend mi,
 ngeel mi
 jébbi tóor toor wi
 lé
ñaar ni bëggënte jàppante seen ni loxo, tey xolante ci seeni gëtt,

te lépp ci tuuram bu tuuti bi sassune ak mbind mu séew bi

melni sala wu bi,
 jubux bi,

melni bënn bi jëk ci xaale bi.

Vicent Andrés Estellés

Teeré bu mët bi IV [Orasiyens yi], 2017
Tekkikat bi: Abdu Maoua Njaay

Xinès

2024年世界诗歌日

第四十二

我曾经热爱生活，
不是爱它丰满、完整的全部，
而是，像爱这张桌子一样。
像此时，指尖上那一点酱汁，
哦，还有那一串樱桃小萝卜，那一根嫩蒜，
那一条鳕鱼，是不是也如此？
当剥开樱桃的内心，你是否也感获惊喜。

我喜欢生活如斯，
近处，一杯水，
一个年轻女子从街上经过。
这片绿，
 这片花瓣
 彼处，
一对情侣牵着手，注视对方的双眸，

我喜欢一切能指都用小写的名词，

如同这条人行道，
 那枚肚脐，

和婴孩的第一颗牙齿。

文森特·安德烈斯·埃斯特莱斯

《全集·四》（贺拉斯组诗），2017
翻译：颜雅培（Yapei Yan）

DIA MUNDIAL DE LA POESIA

21 DE MARÇ DEL 2024

© del poema:
Vicent Andrés Estellés

© de la fotografia: Arxiu Luis Vidal

© de les traduccions:
Isabel Müller, Salem Zenia, Dominic Keown, Sakina Sahli,
Tòni Escala, Maia Guenova, Mario Obrero, M. Dolors Godoy,
Aurèlia Lassaque, Isaac Donoso, Jeannifer Zabala,
Yolanda Castaño, Eusebi Ayensa, Francesco Ardolino,
Montserrat Bastons Garcia, Gull Syed, Rita Custódio,
Àlex Tarradellas, Jana Balacciu Matei, Nina Avrova Raaben,
Petro Tarashchuk, Huma Jamshed, Abdou Mawa Ndiaye Ndaw
i Yan Yapei.

Creació artística:
Mina Hamada @mina_hamada / minahamada.com

Disseny:
Isaac Alcober

DL: B 3745-2024

Una iniciativa de la Institució de les Lletres Catalanes
i la Federació Catalana d'Associacions i Clubs UNESCO

#DMP24

 @lletrescatalanes @lletres

